

Sivistys- ja tulevaisuuslautakunta	§ 50	30.05.2017
Sivistys- ja tulevaisuuslautakunta	§ 73	29.08.2017

Maksukäytäntöjen ajantasaistaminen

218/02.05.00/2017, 294/02.05.00/2017

SITLA 30.05.2017 § 50

1.3.2017 tuli voimaan varhaiskasvatuksen asiakasmaksulaki (1503/2016). Ko. lain mukaan lapsen varhaiskasvatusmaksu muodostuu perheen koon, kuukausibruttotulojen ja lapselle varatun varhaiskasvatusajan perusteella. Varhaiskasvatusaika varataan tunteina viikossa. Aiemman varhaiskasvatuksen asiakasmaksuja määrittävän lain (Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista (837/2008, 7 a §) asiakasmaksuun vaikuttava hoitoaika määriteltiin päivinä kuukaudessa.

Käytännössä vanhemmat varaavat lapselleen tarvitsemansa varhaiskasvatusajan vähintään kolmeksi kuukaudeksi kerrallaan. Varhaiskasvatusmuodosta riippumatta perheen harkintaan jää, käyttävätkö he varhaiskasvatusmaksun perusteena olevat varaamansa tunnit kuukauden aikana vai eivät.

Perhepäivähoidossa perhepäivähoitajan työviikko on 40 tuntia. Hoitajan työtunnit kertyvät riippuen hoidossa olevien lasten hoitopäivien pituudesta. Työviikon maksimituntien ylittyessä hoitajalle syntyy tasausvapaita. Niin tasausvapaiden kuin hoitajan muidenkin poissaolojen aikana hoitolapsille osoitetaan varahoitopaikka päiväkodista (ns. kotipesäpäiväkot).

Forssassa on voimassa perhepäivähoidon maksuhyvityskäytäntö (Pela 15.12.2005 § 90). Em. käytännön perusteella perhepäivähoidon asiakkaat saavat maksuhyvityksen asiakasmaksustaan, jos ilmoittavat ennalta, etteivät lapsensa perhepäivähoitajan estyneenä ollessa käytä varahoitopaikkaa kotipesäpäiväkodissa. Maksuhyvityskäytännön taustalla on ollut varahoidon järjestämisen vaikeus. Perhepäivähoitajien ja perhepäivähoidossa hoidettavien lasten vähetessä viime vuosina merkittävästi, ei hyvityskäytänteelle enää ole perustetta. Lisäksi maksuhyvityksen toteuttaminen kuvastusti on käynyt uuden asiakasmaksulain voimaantultua erittäin haasteelliseksi. Hyvitettävää summaa ei ole mahdollista laskea täsmällisesti, eikä perhepäivähoitoa käyttävien asiakkaiden oikeudenmukaista ja tasapuolista kohtelua voida taata.

Edellä esitetylle hyvityskäytänteelle ei ole enää tarvetta senkään vuoksi, että perhepäivähoidon asiakkaat voivat varhaiskasvatustunteja varatessaan huomioida perhepäivähoitajan poissaolot, jolloin he maksavat vain varaamastaan varhaiskasvatuksesta.

Koska uuden hoitoryhmän aloittaessa asiakkaille ei vielä ole tietoa perhepäivähoitajalle muodostuvien työaikaa tasaavien vapaapäivien kertymisestä, heillä annetaan hoitosuhteen alussa mahdollisuus parin kuukauden ajan tarkastella sopivaa tuntivälystä ja määritellä lapsensa keskimääräiset viikkotunnit lopullisesti, kun hoitajan työaikarytmi on selvillä. Tällöin ei siis käytettäisi kolmen kuukauden sääntöä varhaiskasvatusajan varaamisessa. Luonnollisesti perhepäivähoidon asiakkaille on edelleen mahdollisuus varata varhaiskasvatusaikaa siten, että he käyttävät myös kotipesäpäiväkodin palveluja.

Sivistysjohtaja: Sivistys- ja tulevaisuuslautakunta hyväksyy, että perhepäivähoidon asiakkailta poistetaan tarpeettomana ja asiakkaiden tasavertaiseen kohteluun perustuen perusturvalautakunnan päätöksen mukainen 1.8.2006 voimaan tullut esittelytekstin mukainen maksuhyvityskäytäntö 1.8.2017 alkaen.

Päätös: Sivistys- ja tulevaisuuslautakunta jätti asian pöydälle uudelleen valmisteltavaksi.

SITLA 29.08.2017 § 73

Varhaiskasvatuspalveluissa on uudelleen valmisteltu mahdollista perhepäivähoidon asiakkaille myönnettävää maksuhyvitystä, elleivät nämä käytä varahoitoa lapsensa perhepäivähoitajan poissaolojen aikana.

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksulaki tuli voimaan 1.3.2017. Lain mukaan varhaiskasvatusmaksun perusteena, perheen koon ja tulojen lisäksi, on lapselle varatun varhaiskasvatuksen aika tunteina viikossa, ei enää päivinä kuukaudessa, kuten aiemmin (Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista 837/2008 7a§). Forssan varhaiskasvatuksessa asiakasmaksujen määräytyminen muuttui siis 1.3.2017 alkaen hoitoaikaperusteiseksi.

Lapsen hoitosopimuksessa sovitaan se tuntimäärä, jonka lapsi kuukaudessa keskimäärin käyttää viikon aikana. Pääsääntöisesti sopimus tehdään vähintään kolmeksi kuukaudeksi kerrallaan.

Valittavana ovat seuraavat vaihtoehdot:

- vähintään 35h/vko (maksu 100% kokoaikaisesta maksusta)
- yli 27h /vko - alle 35h /vko (maksu 80% kokoaikaisesta maksusta)

- yli 20h /vko - 27h /vko (maksu 70% kokoaikaisesta maksusta)
- korkeintaan 20h /vko (maksu 50% kokoaikaisesta maksusta)
- korkeintaan 15h /vko (maksu 40% kokoaikaisesta maksusta)
- korkeintaan 10h /vko (maksu 30% kokoaikaisesta maksusta)

Toteutunutta varhaiskasvatusaikaa seurataan Päikky-mobiilijärjestelmällä ja perhepäivähoidossa hoitajan työaika alkaa siitä, kun ensimmäinen lapsi kirjataan sisään ja päättyy, kun viimeinen lapsi kirjataan ulos. Käytännössä päivät usein ovat pidempiä kuin 8 h ja näin viikkotyöaika 40 tuntia ylittyy. Näistä ylityksistä kertyy vapaapäiviä eli ns. tasausvapaita. Tasausvapaita ilmoitetaan vanhemmille etukäteen. Lasten varahoito järjestetään vanhempien ilmoittaman tarpeen mukaisesti tasausvapaiden aikana samoin kuin kaikkien muidenkin hoitajan äkillisten tai ennalta tiedettyjen poissaolojen ajaksi.

Perhepäivähoitajat siirtyivät 1.8.2015 alkaen neljän päiväkodin työntekijöiksi, jolloin heidän esimiehekseen tuli kunkin päiväkodin johtaja. Samalla vakiintui käytäntö, jossa perhepäivähoitajan omasta päiväkodista tuli hänen hoitolastensa kotipesä-varahoitopaikka tasausvapaiden ja muiden hoitajan poissaolojen ajaksi. Jokaisella perhepäivähoidon lapselle on siis vakituinen kotipesäryhmä, jonne lasten on tuttua ja turvallista siirtyä hoitajan poissaolojen ajaksi.

Hoitoaikaperusteisen asiakasmaksun ja tunteina varattavan varhaiskasvatuksen voimaan tullessa kävi tasausvapaahyvityksen tapahtuu seuraavasti:

- ensin verrataan hoitosopimuksella varattujen tuntien määrää Päikyn mukaan kuukauden aikana käytettyihin tunteihin ja saadaan erotuksena käyttämättä jääneet tunnit
- sitten arvioidaan lapsen keskimääräisen varhaiskasvatuspäivän pituus tunteina Päikyn toteutuneiden kirjausten perusteella ja kun tällä tuntimäärällä jaetaan käyttämättä jääneet tunnit, saadaan mahdollisesti käyttämättä jääneiden kokonaisten päivien määrä; näin laske-malla saadut luvut ovat yleensä desimaalilukuja ja hyvitetävien päivien määräkin siis hiukan epätarkka.

Em. laskutoimituksen jälkeen tarkistetaan vielä, ovatko vanhemmat ilmoittaneet sovitulla tavalla, että lapsi ei käytä kotipesähoitoa ja jos ilmoitus on tehty ohjeiden mukaisesti, myönnetään maksuhyvitys.

Tällä hetkellä (22.8.2017) perhepäivähoidossa on lapsia 50, joista 25 eli 50 prosentille on varattu täysi hoitoaika (vähintään 35 h/vko).

Yllä esitetyn perusteella ainoastaan täyden hoitoajan (vähintään 35h/vko) varanneille voi hyvityksen antaa oikeudenmukaisesti.

Sivistysjohtaja: Sivistys- ja tulevaisuuslautakunta päättää, että perhepäivähoidon asiakkaiden maksuhyvitys muutetaan seuraavasti:

Lapselle määritellyn asiakasmaksun päivähinnan suuruisen maksu-

hyvityksen voi saada jokaiselta perhepäivähoitajan poissaolopäivältä, kun hoitosopimuksella on sovittu täysiaikainen varhaiskasvatusaika (vähintään 35h/vko).

Kotipesä-varahoidon käyttämättä jättämisestä on huoltajan ilmoitettava kirjaamalla Päikky-järjestelmään ko. päivälle poissaolo.

Päätös: Sivistys- ja tulevaisuuslautakunta hyväksyi ehdotuksen.